

Osnovna šola Gornja Radgona

BIOMAPA

Predmet: Biologija

Šolsko leto 2010/2011

A) Sistematika

1. Uvrstitev organizma v sistem *Chinchilla lanigera* (Južnoameriška činčila)

Kraljestvo: Animalia (živali)

Deblo: Chordata (strunarji)

Razred: (Mammalia (sesalci)

Red: Rodentia (glodalci)

Družina: Chinchilliadae (činčile in vriskači)

Vrsta: *Chinchilla lanigera* (Južnoameriška činčila)

2. Določevalni ključ

Določevalni ključ se nahaja na koncu mape.

B) Mahovi

3. Opiši vlogo šotnih mahov na Ljubljanskem barju

Šotnemu mahu navzgor vedno priraščajo novi poganjki, spodnji del se postopoma spreminja v šoto, plast šote pa se tako sčasoma debeli, kar je vzrok dviganja barja nad okolico. Dokler ima rastlinstvo, zraslo na šoti stik s podtalnico, govorimo o nizkem barju, ko pa se plast šote tako odebeli, da rastlinje izgubi stik s podtalnico, govorimo o visokem barju. Na šoti zrastejo šotni mahovi, ki v kratkem času vpijejo ogromne količine vode, in jo zadržijo skozi sušno obdobje. Brez njih bi rastline v sušnem obdobju odmrle, saj nebi imele zadostnega stika z vodo. Šotni mah je najbolj ogrožena vrsta mahov na svetu.

4. Primeri različnih mahov, z pripisanimi rastišči

Šotni mah – Barja (trajno vlažna in kislata tla)

Studenčni jetrenjak – ob potokih in studencih (vlažna in senčna območja)

Javanski vodni mah – Voda, kopno (akvariji, terariji, potoki, močvirja – raste lahko v vodi, delno v vodi in delno na kopnem, ter v celoti na kopnem)

Štorovo sedje - Raste na zidovih, skalah, deblih, tleh, štorih in na vrtovih.

Beli mah – globoko v gozdovih (veliko vlage, senca)

C) Praprotnice

5. Primeri posušenih predstavnic praprotnic, ali skice

6. Opiši nastanek premoga

Premog je posledica pogreznjenja odmrlih rastlin v močvirje, kjer jih je prekrilo blato. Tam so bile milijone let, in z leti so se nanje polagale dodatne plasti odmrlih rastlin zemlje.

D) Semenke

7. skica razstavljenega storža z označenimi deli

8. Posušene vejice predstavnikov golosemenk, ali skice z imeni.

9. Opiši razlike med smreko in jelko

- Smreka ima koničasto iglico in bode, Jelka pa ne
- Pri prečnem prerezu iglic bi videli, da ima Jelka iglico pravokotne oblike, smreka pa kvadratne
- Smrekina iglica je na obeh straneh enaka, Jelkina pa ima na spodnji strani dve srebrni progi
 - Jelkini storži so obrnjeni navzgor, Smrekini pa navzdol

E) Literatura

- Velika ilustrirana enciklopedija, Naravna bogastva. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1982.
- Enciklopedija narave. Ljubljana: Slovenska knjiga, 2002.
- Leksikon Cankarjeve založbe: Biologija. Ljubljana: Cankarjeva založba, 1976.
- Velika ilustrirana enciklopedija, Živali. Ljubljana: Mladinska knjiga, 2003.
- Narava. Ljubljana: Cankarjeva založba, 1996.
- Novak, Bernarda. Biologija 8: Učb. Za 8. Razred devetletne osnovne šole. Ljubljana: DZS, 2004.
- http://sl.wikipedia.org/wiki/Visoko_barje
- <http://www.barje.net/arhiv.php?id=7398>
- <http://sl.wikipedia.org/wiki/%C4%8Cin%C4%8Dila>
- <http://www.malezivali.com/forum/viewtopic.php?f=21&t=11>
- http://en.wikipedia.org/wiki/List_of_herbivorous_animals
- http://www.hervardi.com/cloveska_ribica.php
- <http://www.akvazin.com/default.cfm?kat=0302&ID=339>